

**Raport z ewaluacji wewnętrznej w Szkole Podstawowej nr 1
II etap edukacyjny**

Liderzy

- Marta Szewc
- Katarzyna Rogowicz
- Monika Zagała
- Marek Kot

Harmonogram planowanych działań

1. Opracowanie pytań kluczowych, zakresu ewaluacji – X 2019 r.
2. Określenie źródeł danych i dobór grupy badawczej – XI 2019 r.
3. Opracowanie narzędzi badawczych – XI - XII 2019 r.
4. Przeprowadzenie badań – II 2020 r.
5. Analiza wyników przeprowadzonych badań – III - IV 2020 r.
6. Sformułowanie wniosków, opracowanie raportu – V – VI 2020 r.
7. Prezentacja wyników ewaluacji na Radzie Pedagogicznej – VI 2020 r.

Przedmiot ewaluacji

Szkoła wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Cele ewaluacji /obszar ewaluacji

Analizowanie informacji o efektach działalności szkoły w zakresie:

- dostosowania form, metod i wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów
- doboru zajęć do potrzeb uczniów
- motywowania uczniów do samorozwoju
- przygotowania uczniów do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie
- wspomagania rodziny w procesie wychowania i kształtowania właściwych postaw dzieci

Pytania badawcze/kluczowe

1. Jakie formy i metody pracy stosowane przez nauczycieli potwierdzają uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów?
2. Jak szkoła różnicuje swe działania, aby każdy z uczniów mógł dokonywać postępów na miarę swych możliwości, rozwijać swe talenty i zainteresowania?
3. W jaki sposób szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie?
4. Jakie działania są prowadzone przez szkołę w celu wspomaganie rodziny?

Kryteria ewaluacji

- skuteczność
- użyteczność
- powszechność
- celowość
- różnorodność

Grupa badawcza

- rodzice/opiekunowie prawni uczniów z II etapu edukacyjnego Szkoły Podstawowej nr 1 (84 osoby)
- wychowawcy klas oraz reprezentatywna grupa nauczycieli i rewalidantów (42 osoby)
- uczniowie z II etapu edukacyjnego Szkoły Podstawowej nr 1 (50 osób)

DOBÓR ŹRÓDEŁ I METOD BADAWCZYCH

Lp.	Pytania badawcze	Respondenci	Metoda	Polecenia
1.	Jakie formy i metody pracy stosowane przez nauczycieli potwierdzają uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów?	Nauczyciele	Ankieta	<p>Zadanie nauczycieli polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytania umieszczone w anonimowej ankiecie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W jaki sposób diagnozuje Pani/Pan możliwości edukacyjne i potrzeby rozwojowe swoich uczniów? 2. Biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, jakie metody dydaktyczne stosuje Pani/Pan podczas pracy? 3. Czy wdraża Pani/Pan dodatkowe metody pracy z uczniem zdolnym? 4. Jeśli wdraża Pani/Pan dodatkowe metody pracy z uczniem zdolnym, to które stosuje Pani/Pan najchętniej? 5. Czy wdraża Pani/Pan dodatkowe metody pracy z uczniem mającym trudności w nauce? 6. Jeśli wdraża Pani/Pan dodatkowe metody pracy z uczniem mającym trudności w nauce, to które stosuje Pani/Pan najczęściej podczas lekcji? 7. Z jaką częstotliwością stosuje Pani/Pan podczas lekcji wymienione formy pracy z uczniami? 8. Z jaką częstotliwością wykorzystuje Pani/Pan podczas lekcji wymienione pomoce dydaktyczne? 9. Co stanowi dla Pani/Pana najważniejsze kryterium doboru metod, form i pomocy dydaktycznych podczas nauczania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych? <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załączniki nr 2a – 2i</p>

		Rodzice/ prawni opiekunowie	Ankieta	<p>Zadanie rodziców/prawnych opiekunów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytanie umieszczone w anonimowej ankiecie:</p> <p>1. Czy nauczyciele/wychowawcy rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i potrzebach Pani/Pana dziecka?</p> <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 1a</p>
2.	Jak szkoła różnicuje swe działania, aby każdy z uczniów mógł dokonywać postępów na miarę swych możliwości, rozwijać swe talenty i zainteresowania?	Uczniowie	Róża wiatrów	<p>Zadanie uczniów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytanie umieszczone w anonimowej ankiecie, a następnie odpowiedzi te zostaną zbiorczo zaznaczone na każdej osi punktu odpowiadającego ocenie.</p> <p>1. W jakich zajęciach pozalekcyjnych uczestniczysz?</p> <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 5</p>
			Sortowanie	<p>Zadanie uczniów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytanie: Czy moja szkoła ...?/Czy w mojej szkole ...? poprzez powrzuć otrzymanych kart do pudełek z etykietami: „Tak – Raczej tak – Raczej nie – Nie”. Każde poniższe stwierdzenie uczniowie otrzymają na osobnych kartach:</p> <p>1. ... interesuje się mną i moją sytuacją w domu?</p> <p>2. ... każdy może rozwijać w niej indywidualne zainteresowania (może znaleźć coś dla siebie)?</p> <p>3. ... wszyscy uczniowie są w niej traktowani na równi?</p> <p>4. ... zwraca się w niej uwagę na moje potrzeby i zainteresowania?</p> <p>5. ... nauczyciele wspierają mnie, kiedy tego potrzebuję?</p> <p>6. ... zapewnia mi atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne (koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze)?</p> <p>7. ... organizuje wycieczki (krajoznawczo- turystyczne,</p>

				<p>przedmiotowe, rozwijające wiedzę o kulturze i sztuce)?</p> <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 3</p>
		Rodzice/ prawni opiekunowie	Ankieta	<p>Zadanie rodziców/prawnych opiekunów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytanie umieszczone w anonimowej ankiecie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy oferta zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w szkole zaspakaja Pani/Pana oczekiwania? 2. Czy szkoła stwarza warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień Pani/Pana dziecka, np. zachęca do udziału w konkursach, zawodach sportowych, akademiach, akcjach charytatywnych? <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 1f - 1g</p>
3.	W jaki sposób szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie?	Nauczyciele i rewalidanci	Gadająca ściana	<p>Zadanie nauczycieli i rewalidantów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na karteczkach samoprzylepnych na pytanie umieszczone na arkuszu szarego papieru. Każdy nauczyciel/rewalidant udziela odpowiedzi na następujące pytanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W jaki sposób Państwa zdaniem szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie? <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 4</p>
4.	Jakie działania są prowadzone przez szkołę w celu	Rodzice/ prawni opiekunowie	Ankieta	<p>Zadanie rodziców/prawnych opiekunów polegać będzie na udzieleniu odpowiedzi na pytanie umieszczone w anonimowej ankiecie:</p>

	wspomagania rodziny?			<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy nauczyciele/wychowawca służą Pani/Panu radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla Pani/Pana dziecka? 2. Czy w szkole organizowane są prelekcje, szkolenia dotyczące wspomagania rodzica w wychowaniu? 3. Czy szkoła prowadzi działania mające na celu pomoc rodzicom w trudnej sytuacji materialnej, np. uczestniczy w programach typu „warzywa i owoce w szkole”, organizuje paczki żywnościowe, ubrania, dofinansowania do zielonych kolonii? 4. Czy w szkole prowadzone są działania w celu zapobiegania zjawisku dyskryminacji wśród dzieci i młodzieży, np. apele, spektakle profilaktyczne, gazetki? <p>Zbiorcze zestawienie wyników – załącznik nr 1b – 1e</p>
--	----------------------	--	--	--

WNIOSKI:

Lp.	Pytania badawcze	Kryterium	Wnioski
1.	Jakie formy i metody pracy stosowane przez nauczycieli potwierdzają uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów?	różnorodność	<p>Badania wykazały, że nauczyciele precyzyjnie diagnozują możliwości edukacyjne i potrzeby rozwojowe swoich uczniów, wykorzystując do tego szeroki wachlarz narzędzi. Wszyscy ankietowani biorą pod uwagę wnioski wynikające z obserwacji uczniów, indywidualnych rozmów z rodzicami, prawnymi opiekunami i podopiecznymi oraz z analizy dokumentacji, w tym orzeczeń PPP oraz Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych. Większość ankietowanych dokonuje również analizy ocen uczniów oraz sporządza okresową ewaluację osiągnięć edukacyjnych i potrzeb rozwojowych swych wychowanków. Współpracę nauczycieli z domem rodzinnym w tym zakresie potwierdzają niemal wszyscy ankietowani rodzice i prawni opiekunowie dzieci.</p> <p>Biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe uczniów, wszyscy nauczyciele wskazali, że najważniejszym kryterium doboru metod, form i pomocy dydaktycznych jest to, w jakim stopniu wpływają na aktywizację uczniów do pracy oraz wspomagają proces usprawniania występujących u dzieci deficytów oraz wzmacniają mocne strony ich osobowości. Istotnymi kryteriami są również: wpływ na rozwój samodzielności i kompetencji społecznych uczniów oraz stopień zapamiętywania nowych wiadomości.</p> <p>Ankietowani nauczyciele wskazali dużą różnorodności stosowanych przez siebie podczas lekcji metod - zdecydowana większość sięga po metody podające, w tym wykład czy pogadankę, równoważąc je jednocześnie metodami aktywizującymi, takimi jak drama, metaplan, drzewko decyzyjne czy burza mózgów. Blisko trzy czwarte stosuje rozwiązania tradycyjne, czyli pracę z książką oraz dyskusję oraz metody oglądowe oparte na pokazie i obserwacji. Mniej pożądane wśród nauczycieli są metody absorbujące podczas zajęć większą ilość czasu - gry i zabawy dydaktyczne oraz metody praktyczne, na przykład doświadczenie czy projekt.</p> <p>Wszyscy ankietowani nauczyciele indywidualizują swoje procesy edukacyjne, systematycznie wdrażając dużą gamę metod pracy zarówno z uczniem zdolnym, jak i mającym trudności</p>

		<p>w nauce. Pracując z uczniami zdolnymi, najczęściej różnicują zadania w obrębie omawianego tematu oraz przygotowują ich do konkursów, olimpiad przedmiotowych czy zawodów sportowych. Blisko połowa nauczycieli rozszerza i pogłębia materiał o treści z wyższego etapu edukacyjnego oraz angażuje uczniów do dodatkowych projektów, prac badawczych i eksperymentów. Najmniej, bo 19 % respondentów przyznało, że prowadzi dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, np. koła zainteresowań. Spośród metod pracy z uczniem mających trudności w nauce, wszyscy ankietowani wydłużają czas pracy potrzebny na wykonanie odpowiednich ćwiczeń oraz udzielają dodatkowych wskazówek i wzmożonej pomocy podczas lekcji. Nauczyciele podczas pracy i oceniania uwzględniają również trudności wynikające z zaburzeń rozwojowych dziecka, przygotowują zadania o niższym poziomie trudności i doceniają wysiłek i zaangażowanie w wykonanie zadań. Najmniej, bo 9 % systematycznie prowadzi zajęcia wyrównawcze.</p> <p>Wskazane w ankiecie formy pracy z uczniami wykorzystywane są z różną częstotliwością przez wszystkich ankietowanych nauczycieli, co dowodzi urozmaiceniu i indywidualizowaniu procesu edukacyjnego. Najchętniej podczas lekcji nauczyciele stosują pracę indywidualną. Pracę zbiorową na swoich zajęciach inicjuje ponad 90 % ankietowanych. Z najmniejszą częstotliwością natomiast na lekcjach stosowana jest doskonała umiejętność współpracy i komunikowania się praca w grupach - blisko połowa przyznaje, że rzadko wprowadza ją do swego repertuaru form pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>Analiza ankiet wskazuje, że nauczyciele starają się indywidualizować swoje procesy edukacyjne również poprzez dobór różnorodnych pomocy dydaktycznych, jednak podczas zajęć najczęściej korzystają z tradycyjnych, gotowych rozwiązań w postaci podręczników szkolnych, plansz, obrazków i kart pracy. Dużą rolę w udoskonalaniu zajęć uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych odgrywają również tablice multimedialne oraz makiety i figury przestrzenne, nieco rzadziej na różnych zajęciach przedmiotowych wykorzystywane są pomoce wymagające zamiany klas, czyli komputery. Po specjalistyczne pomoce dydaktyczne typu podręczniki i maszyny brajlowskie, powiększalniki, dodatkowe oświetlenie czy kontrastowe podkładki systematycznie na swych zajęciach sięga</p>
--	--	---

			zdecydowana większość nauczycieli, 18 % przyznaje, że wykorzystuje je sporadycznie.
2.	Jak szkoła różnicuje swe działania, aby każdy z uczniów mógł dokonywać postępów na miarę swych możliwości, rozwijać swe talenty i zainteresowania?	celowość, skuteczność	Uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, jednak można zauważyć dysproporcje dotyczące ich zróżnicowania. Wyniki wskazują, że niemal wszyscy biorą udział w zajęciach rewalidacyjnych, które mają charakter obowiązkowy, natomiast znacznie mniej, bo około 30% uczniów, uczęszcza na zajęcia z psychologiem i pedagogiem oraz dydaktyczno-wyrównawcze. Niewielu uczniów (20 %) korzysta na terenie szkoły z zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. Zarówno rodzice, jak i sami wychowankowie są dość zgodni co do tego, że w szkole raczej zwraca się uwagę na potrzeby i zainteresowania dzieci, a proponowana oferta zajęć jest im znana, jednak tylko połowa ankietowanych uznała, że jest ona w pełni zadowalająca. Wśród zaproponowanych przez rodziców i prawnych opiekunów zajęć pozalekcyjnych na pierwszym miejscu znalazły się zajęcia przygotowujące do egzaminów po klasie ósmej. Wszyscy uczniowie natomiast szczególnie cenią aktywny sposób rozwijania uzdolnień i zainteresowań, wyrażając zadowolenie z organizacji różnego rodzaju wycieczek, zarówno krajoznawczo-turystycznych, jak i przedmiotowych oraz wzbogacających wiedzę o kulturze i sztuce. Blisko trzy czwarte uczniów przyznaje, że mocną stroną szkoły są działania wskazujące na to, że interesuje się ona ich sytuacją domową, dzięki czemu udziela im wsparcia, gdy tego potrzebują
3.	W jaki sposób szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie?	użyteczność, powszechność	Z analizy wypowiedzi nauczycieli i rewalidantów wynika, że szkołę charakteryzuje szczególna dbałość o celowość podejmowanych działań w zakresie przygotowania uczniów do samodzielnego i efektywnego życia oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Wśród podejmowanych inicjatyw na plan pierwszy wysuwają się pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczących dalszej edukacji oraz życia zawodowego, promowania zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem postawy akceptacji swej niepełnosprawności oraz radzenia sobie w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu. Wiele uwagi poświęca się również doskonaleniu umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym z nowoczesnych technologii informatycznych oraz kształtowania pożądanych postaw społecznych: uczciwości, asertywności, tolerancji, szacunku dla kultury i dobra narodowego. Uczniowie wyposażeni są również w wiedzę na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.

			Ankietowani wskazują, że wymienione założenia realizowane są poprzez: zajęcia z doradztwa zawodowego, aktywny kontakt ze środowiskiem lokalnym (koncerty, akcje charytatywne, imprezy integracyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi), apele o charakterze profilaktycznym i lekcje z wychowawcą.
4.	Jakie działania są prowadzone przez szkołę w celu wspomagania rodziny?	użyteczność, różnorodność	Zdecydowana większość rodziców i opiekunów prawnych uczniów przyznaje, że uwzględniając w procesie dydaktyczno-wychowawczym indywidualną sytuację ich wychowanków, szkoła podejmuje działania mające na celu wspomaganie rodziny – niemal zawsze służy radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla dziecka oraz organizuje prelekcje i szkolenia dotyczące wspomagania rodzica w wychowaniu. Blisko 80 % ankietowanych wskazuje również obecność innych inicjatyw w tym zakresie: organizowania pomocy rodzinom w trudnej sytuacji materialnej oraz różnorodnych działań zapobiegających zjawisku dyskryminacji wśród dzieci i młodzieży. Jak się okazuje, brak całkowitej jedności wynika z tego, że istnieje grupa rodziców i opiekunów prawnych, która nie ma wystarczającej wiedzy na ten temat.

REKOMENDACJE:

1. Utrzymywać różnorodne formy diagnozowania możliwości i potrzeb rozwojowych uczniów, aby w sposób efektywny mogły być wykorzystywane w trakcie procesu dydaktyczno-wychowawczego.
2. Wzbogacić ofertę zajęć pozalekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć wyrównawczych oraz przygotowujących do egzaminu po klasie ósmej.
3. Usprawnić organizację pracy szkoły w zakresie czasu przeznaczonego na zajęcia rewalidacyjne oraz wyrównawcze i rozwijające zainteresowania. Motywować uczniów do udziału w tych zajęciach, monitorować frekwencję.
4. Wzbogacić bazę dydaktyczną szkoły o ogólnodostępną pracownię komputerową, która mogłaby być wykorzystywana przez poszczególnych nauczycieli różnych przedmiotów i klasy zgodnie ze sporządzanym na bieżąco tygodniowym grafikiem.
5. W dalszym ciągu indywidualizować pracę z uczniami stosownie do ich potrzeb, wzbogacając ją o gry i zabawy dydaktyczne.
6. Wzbogacać wiedzę i świadomość nauczycieli na temat zalet stosowania podczas lekcji pracy w grupach.

7. Zachęcać rodziców/prawnych opiekunów do śledzenia informacji na tablicach informacyjnych szkoły, stronie internetowej oraz facebooku na temat organizowania przez szkołę pomocy rodzinom w trudnej sytuacji materialnej oraz podejmowania różnorodnych działań zapobiegających zjawisku dyskryminacji wśród dzieci i młodzieży. Wzmacniać przepływ informacji w tym zakresie poprzez prelekcje i zebrania z rodzicami.